

Українська класична школа:

Максим Березовський
(1745-1777)

Дмитро Бортнянський (1751 - 1825)

Артемій Ведель (1767 - 1808)

В історії української культури другу половину XVIII ст. називають «золотим віком української музики». Класичних вершин досягає хорова творчість блискучого тріо українських композиторів Максима Березовського, Артемія Веделя і Дмитра Бортнянського. Водночас було зроблено важливий прорив у галузі світських музичних жанрів – симфонії, концерту, сонати, опери тощо. Цей кульмінаційний момент готувався упродовж попередніх століть шляхом розвитку українського фольклору в усьому різнобарв'ї його жанрів, церковної хорової культури, музичного виконавства та освіти.

Основоположником жанру духовного хорового концерту був **Максим Березовський** (1745 – 1777) – композитор і співак, митець яскравої творчої індивідуальності. Він написав оперу «Демофонт» і сонату для скрипки і чембало у трьох частинах, які стали першими зразками музично-театрального і камерно-інструментального жанрів у вітчизняній музиці.

Максим Березовський (1745-1777) - композитор і співак, митець яскравої творчої індивідуальності, основоположник жанру духовного хорового концерту.

Хоровий концерт - масштабний хоровий твір духовного характеру, написаний для чотириголосного хору та складається з 4 частин, 1 і 4 з котрих написана у формі фуги.

Лірико-драматичний чотиричастинний концерт **«Не отвержи мене во время старости»** написано для чотириголосного хору. У тексті йдеться про вічні категорії добра і зла, життя і смерті, духовного очищення і бездуховності. Він ніби перегукується із біографією митця, який прожив коротке життя, сповнене трагізму і випробувань

долі. Музику пронизують інтонації скорботи, безнадійності, схвилюваності, інколи протесту. Контраст виявляється через зіставлення музично-образних сфер і темпів частин циклу, чергування хорових, ансамблевих і сольних епізодів. Першу і останню частини написано у формі фуги.

Пропоную вам послухати 4 частину «Да постыдятся и исчезнут» хорового концерту **«Не отвержи мене во время старости»** композитора М. Березовського.

Артемій Ведель (1767 – 1808) – композитор, співак (тенор), хоровий диригент і педагог – писав виключно сакральні хорові твори. Він не мав тісних зв'язків із західноєвропейською музикою і розвивав традиції української хорової культури, народної творчості. На формування самобутнього стилю митця вплинула побутова лірика. Наприклад, мелодика його **«Херувимської»** близька до української народної пісні «Повій, вітре, на Вкраїну». Простота і виразність, співучість і щирість сприяли популярності музики А. Веделя.

Артемій Ведель (1767-1808) - композитор, співак (тенор), хоровий диригент і педагог - писав виключно сакральні хорові твори.

Найпоширеніший твір - «Херувимська». Написав близько 30 хорових концертів.

Дмитро Бортнянський (1751-1825) - класик української хорової музики, у творчості якого поєдналися найновіші на той час досягнення світової композиційної техніки, зокрема італійської школи, з вітчизняними музичними традиціями.

Дмитро Бортнянський (1751 – 1825) – класик української хорової музики, у творчості якого поєдналися найновіші на той час досягнення світової композиторської техніки, зокрема італійської школи, з вітчизняними музичними традиціями. В історію музичної культури він увійшов як реформатор церковного співу. Серед

різноманітних сфер творчості митця хорова є провідною: він створив понад 100 хорових творів – святково-урочистих, ліричних, скорботно-елегійних тощо.

Крім хорових творів, у спадщині Д.

Бортнянського

«Концерт для чембало з оркестром»,

«Концертна симфонія», сонати для клавесина. Тобто він

започаткував в українській музиці

низку камерно-інструментальних

жанрів. Опери

композитора, написані на італійські лібрето «Креонт», «Алкід», «Квінт Фабій», ставили в театрах Венеції. За багатогранність таланту і класичну довершеність музики різних жанрів Д. Бортнянського називають «українським Моцартом».

Творча спадщина Д. Бортнянського

Створив понад 100 різнохарактерних хорових творів. Написав «Концерт для чембало с оркестром», «Концертну симфонію», сонати для клавесина. Опери «Креонт», «Алкід», «Квінт Фабій».